

Svar till TNA006, 171023

1. (a) Gradienten är

$$\nabla f = (4x^3, 4y^3), \quad \nabla f(-1, 1) = (-4, 4).$$

Den normerade riktningsvektorn är $\mathbf{v} = \frac{1}{5}(3, 4)$. Riktningderivatan är

$$f'_{\mathbf{v}} = \mathbf{v} \cdot \nabla f(-1, 1) = \frac{1}{5}(3, 4) \cdot (-4, 4) = \frac{4}{5}$$

- (b) Låt $f(x, y) = x^4 + y^4$ om kurvan $f(x, y) = 17$ skall vara parallell med linjen $8x + y = 1$, så ska normalvektorerna till kurvorna vara parallella. En normalvektor till kurvan är $\nabla f = (4x^3, 4y^3)$, den räta linjen har normalvektorn $(8, 1)$. Vektorerna är parallella om det finns ett tal λ så att

$$(4x^3, 4y^3) = \lambda(8, 1)$$

Vilket ger att $x^3 = 8y^3$ och att $x = 2y$. Det ger en punkt på kurvan då $17 = f(2y, y) = 16y^4 + y^4$ vilket ger att $y^4 = 1$ eller $y = \pm 1$. Punkterna är $\pm(2, 1)$.

Svar: Linjerna är $8x + y = 17$ och $8x + y = -17$

2. Stationära punkter fås ur $\nabla f = 0$:

$$\begin{cases} y^2 + 2x - 2 = 0 \\ 2xy = 0. \end{cases}$$

Vilket ger lösningar $(0, \pm\sqrt{2})$ och $(1, 0)$.

För att avgöra karaktären ser vi på den kvadratiske formen $Q(h, k) = h^2 f''_{xx}(a, b) + 2hk f''_{xy}(a, b) + k^2 f''_{yy}(a, b)$

$$\begin{cases} f''_{xx} = 2 \\ f''_{xy} = 2y \\ f''_{yy} = 2x \end{cases}$$

- $(0, \sqrt{2})$

$$Q(h, k) = 2h^2 + 4\sqrt{2}hk = 2[(h + \sqrt{2}k)^2 - 2k^2]$$

Vilket är en indefinit kvadratisk form, f har en sadelpunkt i punkten $(0, \sqrt{2})$

- $(0, -\sqrt{2})$

$$Q(h, k) = 2h^2 - 4\sqrt{2}hk = 2[(h - \sqrt{2}k)^2 - 2k^2]$$

Vilket är en indefinit kvadratisk form, f har en sadelpunkt i punkten $(0, -\sqrt{2})$

- $(1, 0)$

$$Q(h, k) = 2h^2 + 2k^2$$

Vilket är en positivt definit kvadratisk form, f har ett lokalt minima i punkten $(1, 0)$.

Svar: f har ett lokalt minima i punkten $(1, 0)$.

3. Bestäm

$$\int_0^1 \left(\int_y^1 \frac{y \sin x}{x} dx \right) dy = \iint_D \frac{y \sin x}{x} dx dy$$

Där D är triangeln med hörn i $(0, 0)$, $(1, 1)$ och $(1, 0)$.

$$\iint_D \frac{y \sin x}{x} dx dy = \int_0^1 \left(\int_0^x \frac{y \sin x}{x} dy \right) dx = \int_0^1 \left[\frac{y^2 \sin x}{2x} \right]_0^x dx =$$

$$\begin{aligned} \frac{1}{2} \int_0^1 x \sin x dx &= \frac{1}{2} \left[-x \cos x \right]_0^1 + \frac{1}{2} \int_0^1 \cos x dx = \frac{-\cos 1}{2} + \frac{1}{2} \left[\sin x \right]_0^1 = \\ &= \frac{-\cos 1}{2} + \frac{\sin 1}{2} = \frac{\sin 1 - \cos 1}{2}. \end{aligned}$$

4. Området är inte kompakt.

Studerar först max/min på det kompakta området $D_R = \{(x, y) : x^2 + 2y^2 \leq R^2\}$. Området D_R är kompakt och f är kontinuerlig, således antas största och minsta värdet i D_R .

Stationära punkter:

$$\nabla f = ((2xy - 2x^3y)e^{-x^2-2y^2}, (x^2 - 4x^2y^2)e^{-x^2-2y^2})$$

Stationära punkter fås ur $\nabla f = 0$ då exponentialfunktionen aldrig blir noll kan vi lösa:

$$\begin{cases} 2xy(1 - x^2) = 0 \\ x^2(1 - 4y^2) = 0 \end{cases}$$

Lösningar är $(0, y)$, $(\pm 1, \pm \frac{1}{2})$.

Singulära punkter: Saknas då ∇f finns överallt.

Randen: $x^2 + 2y^2 = R^2$. Randens kan parametreras med

$$x = R \cos \theta, \quad y = \frac{R}{\sqrt{2}} \sin \theta$$

Funktionens värden på randen är

$$f\left(R \cos \theta, \frac{R}{\sqrt{2}} \sin \theta\right) = \frac{1}{\sqrt{2}} R^3 \cos \theta \sin \theta e^{-R^2}$$

Värdet på randen kan fås godtyckligt nära 0 genom att välja R stort nog.

Sammanfattning:

$$f(0, y) = 0, \quad f\left(\pm 1, \frac{1}{2}\right) = \frac{1}{2} e^{-3/2}, \quad f\left(\pm 1, -\frac{1}{2}\right) = -\frac{1}{2} e^{-3/2},$$

På D_R är största värdet är alltså $\frac{1}{2} e^{-3/2}$ och det minsta värdet är $-\frac{1}{2} e^{-3/2}$.

Eftersom vi har ett största och minsta värde i det inre av D_R på alla mängder D_R med stort R får vi att

Svar:

5. Låt $F(x, y) = x^2 + y + e^{x^2 y}$.

$$F'_y = 1 + x^2 e^{x^2 y}, \quad F'_y(0, 0) = 1$$

Ekvationen definierar således y som en funktion av x då $F'_y(0, 0) \neq 0$.

Det följer att $y(0) = 0$.

Derivera implicit m.a.p. x :

$$\begin{aligned} \frac{\partial}{\partial x} \left(x^2 + y + e^{x^2 y} \right) &= \frac{\partial}{\partial x} (1) \\ 2x + y' + e^{x^2 y} (2xy + x^2 y') &= 0 \end{aligned}$$

I punkten $(0, 0)$ fås $y'(0) = 0$

Derivera implicit m.a.p. x igen :

$$\begin{aligned} \frac{\partial}{\partial x} \left(2x + y' + e^{x^2 y} (2xy + x^2 y') \right) &= \frac{\partial}{\partial x} (0) \\ 2 + y'' + e^{x^2 y} (2xy + x^2 y')^2 + e^{x^2 y} (2y + 4xy' + x^2 y'') &= 0 \end{aligned}$$

I punkten $(0, 0)$ fås att $y''(0) = -2$.

Svar: $y(0) = 0$, $y'(0) = 0$, $y''(0) = -2$.

6.

$$\iiint_D yz dx dy dz = \iint_{D_{xy}} \left(\int_0^{1-x} yz dz \right) dx dy =$$

Där D_{xy} är området i xy -planet som begränsas av $x = y^2$, $y = 0$ och $x = 1$.

$$\begin{aligned} \iint_{D_{xy}} \left[y \frac{z^2}{2} \right]_0^{1-x} dx dy &= \frac{1}{2} \iint_{D_{xy}} y(1-x)^2 dx dy = \frac{1}{2} \int_0^1 \left(\int_0^{\sqrt{x}} y(1-x)^2 dy \right) dx = \\ \frac{1}{2} \int_0^1 \left[\frac{y^2}{2} (1-x)^2 dy \right]_0^{\sqrt{x}} dx &= \frac{1}{4} \int_0^1 x(1-x)^2 dx = \frac{1}{4} \int_0^1 (x^3 - 2x^2 + x) dx = \\ \frac{1}{4} \left[\frac{x^4}{4} - \frac{2x^3}{3} + \frac{x^2}{2} \right]_0^1 &= \frac{1}{48}. \end{aligned}$$

7. Kedjeregeln ger:

$$\begin{aligned} \frac{\partial z}{\partial y} &= \frac{\partial z}{\partial u} \frac{\partial u}{\partial y} + \frac{\partial z}{\partial v} \frac{\partial v}{\partial y} = xz'_u \\ z''_{xy} &= \frac{\partial}{\partial x} z'_y = \frac{\partial}{\partial x} (xz'_u) = z'_u + x \left(\frac{\partial z'_u}{\partial u} \frac{\partial u}{\partial x} + \frac{\partial z'_u}{\partial v} \frac{\partial v}{\partial x} \right) = \\ &= z'_u + x \left(yz'_{uu} + z''_{uv} \right) = z'_u + xy z''_{uu} + xz''_{uv} \\ z''_{yy} &= \frac{\partial}{\partial y} z'_y = \frac{\partial}{\partial y} (xz'_u) = x \left(\frac{\partial z'_u}{\partial u} \frac{\partial u}{\partial y} + \frac{\partial z'_u}{\partial v} \frac{\partial v}{\partial y} \right) = \\ &= x \left(xz'_{uu} \right) = x^2 z''_{uu} \end{aligned}$$

I VL i PDEn:

$$xz''_{xy} - yz''_{yy} - z'_y = x(z'_u + xy z''_{uu} + xz''_{uv}) - y(x^2 z''_{uu}) - xz'_u = x^2 z''_{uv}$$

PDEn är

$$x^2 z''_{uv} = x^3 y \Rightarrow z''_{uv} = xy = u$$

Lös: $z'_v = \frac{u^2}{2} + g(v)$ som ger att $z = \frac{u^2 v}{2} + G(v) + f(u)$.

Svar: $z(x, y) = \frac{x^3 y^2}{2} + G(x) + f(xy)$ där f och G är godtyckliga deriverbara funktioner.